

Socialnämndens delårsrapport augusti 2025



Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Uppdrag och ansvar	3
3	Väsentliga händelser	4
4	Uppföljning av mål	5
4.1	Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål	5
4.2	Utvecklingsmål för grunduppdraget	8
5	Uppföljning av riktade satsningar och uppdrag	11
5.1	Satsningar och uppdrag från kommunfullmäktige	11
5.2	Satsningar och uppdrag från nämnden	14
6	Väsentliga personalförhållanden	14
7	Uppföljning ekonomi	14
7.1	Ekonomisk analys	16
7.2	Åtgärder för budget i balans	20
7.3	Uppföljning volymer	20
8	Uppföljning av väsentliga externa utförare	25
8.1	Sammanfattning av utförd uppföljning	26
9	Investeringsredovisning	26
9.1	Investeringsredovisning, årlig budget	26
10	Förväntad utveckling	26

1 Sammanfattning

Socialnämnden visar ett positivt ekonomiskt resultat per augusti samt en prognos på helåret med ett överskott.

Under årets första månader har utvecklingsarbetet fortsatt med några större fokusområden vilka varit implementeringen av ny socialtjänstlag samt övertagandet av arbetsmarknadsåtgärder. Parallellt med det har aktiviteter pågått i syfte att förstärka det förebyggande arbetet med tidiga insatser i samverkan med andra förvaltningar.

De av fullmäktige och socialnämnden beslutade målen redovisas nedan med en god måluppfyllelse.

2 Uppdrag och ansvar

Socialnämnden ansvarar för att utföra kommunens uppgifter inom socialtjänst enligt:

- socialtjänstlagen (2025:400), SoL med kompletterande lagar rörande individ- och familjeomsorg
- lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU
- lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, LVM
- begravningslagen (1990:1144)

Socialnämnden ansvarar för de uppgifter som enligt lag eller författning åligger socialnämnd och som inte någon annan nämnd har fått i uppdrag att ansvara för. Detta gäller till exempel socialnämnds uppgifter enligt:

- föräldrabalken (1949:381), FB
- äktenskapsbalken (1987:230), ÄktB
- lag (2016:1013) om personnamn
- ärvdabalken (1958:637), ÄB
- lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, LuL
- brottsbalken (1962:700), BrB
- körkortslagen (1998:488).

Socialnämnden har följande ansvarsområden:

- samordningsansvar när det gäller psykiskt och socialt omhändertagande vid stora katastrofer och olyckor,
- kommunens yttranden enligt hemvärnsförordningen
- förebyggande och uppsökande socialt arbete

Socialförvaltningen är organiserad i två verksamhetsområden, Arbetsmarknad och försörjning samt Individ- och familjeomsorg med sammanlagt åtta avdelningar vilka har varsin specifik inriktning. Myndighetsutövningen finns fördelad inom fyra avdelningar. Övriga fyra avdelningar innehåller öppenvård, arbetsmarknadsinsatser och arbetsrehabilitering.

Från 1 januari 2025 ansvarar socialnämnden för arbetsmarknadsinsatser då det överflyttades från utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

3 Väsentliga händelser

1 juli trädde den nya socialtjänstlagen i kraft. Lagstiftningen innebär att socialtjänsten i större

utsträckning ska arbeta förebyggande, vara lätt tillgänglig, erbjuda insatser utan föregående biståndsbedömning och beslut, jämlik och jämställd och utgå från forskning och kunskapsbaserade metoder.

Stöd och insatser ska i större utsträckning erbjudas genom direkt kontakt och inte föregås av utredning och beslut. Det kommer medföra förändringar och omfördelning av resurser i det sociala arbetet från myndighetsutövning till förebyggande och öppna insatser. Stöd och insatser kan även erbjudas av andra samhällsaktörer varför det ställer höga krav på samarbete, samordning att involvera förskola, skola, fritid och civilsamhälle för att klara socialtjänstens förändrade uppdrag.

Ett exempel på välfungerande samverkan i omställningen är kommunens gemensamma satsning av COPE föräldrautbildning med förskolan. Skola och socialtjänst medverkar tillsammans och möter föräldrarna i ett tidigare skede.

Kommuninvånare har tillfrågats om vilket stöd och på vilket sätt de vill komma i kontakt med socialtjänsten genom en enkät. Resultaten analyseras och ligger till grund för fortsatt utvecklingsarbete för att i större utsträckning möta kommuninvånarens behov och önskemål.

Förvaltningen påbörjade arbetet mot den nya lagstiftningen för 2 år sedan och har sedan dess bedrivit ett framgångsrikt utvecklingsarbetet inom flera områden i syfte att möta lagens intentioner.

Samgående har utvecklats inom flera avdelningar. Mottagning och öppenvård samgår vid orosanmälningar i syfte att tidigt informera om vilket stöd som kan erbjudas utan biståndsbedömning samt skapa relationer och etablera en tidig kontakt vid behov av fortsatt stöd.

Avdelningen myndighet barn, unga och familj har skapat förändrade arbetssätt utifrån differentierade handläggningsnivåer beroende på grad av oro, mottaglighet och ärendets karaktär. Ärenden fördelas utifrån Första linjen, Andra linjen, Fördjupad behovsinventering och våld. Våldsärenden hanteras gemensamt i Utredningsteam våld mellan barn och vuxenhandläggare i de fall våldet berör både barn och förälder. Genom detta arbetssätt säkerställs att det finns ett helhetsperspektiv på familjens situation och samordnat stöd.

Det är ännu för tidigt att genomföra någon analys av vilka effekter och hur kommuninvånare påverkas av den nya lagstiftningen. Det som uppmärksammas i detta skede är att antal inledda utredningar minskar och att utredningstiden blir kortare. Antal personer som tar kontakt med öppenvården via egen ingång har ökat markant.

Omställningen ställer krav på ledning och styrning. Personalresurser ska omfördelas från myndighetsutövning till förebyggande arbete. I nuläget har tre tjänster nya arbetsuppgifter, vilka riktas successivt mot förebyggande insatser och ställer om från utredningsarbete. Delaktigheten är hög bland medarbetarna.

Identifiering har skett gällande familjer med hemmavarande barn som riskerar att bli bostadslösa. Det är en företeelse som ej förekommit i samma omfattning tidigare. Det inleds ett samarbete kring detta förebyggande arbete.

Arbetet med att erbjuda vårdinsatser i egen regi fortgår och utvecklas med god kvalitet. Flertal egna familjehem och konsulentstödda familjehem tillgodoser nämndens behov, vilket leder till att hem för vård och boende (HVB) inte blir aktuell som placeringsform.

Från 1 januari tillhör arbetsmarknadsenheten socialförvaltningen och ett nytt verksamhetsområde infördes, Arbetsmarknad och försörjning. Verksamhetsområdet arbetar för att öka möjligheten för människor att nå egen försörjning genom arbete eller studier. Avdelningarna bedriver ett utvecklingsarbete i syfte att stärka stödet till individer som har behov av arbetsmarknadsinsatser och arbetsrehabilitering. Under året har det främsta fokuset varit på samverkan och samgående med ett särskilt fokus på att öka antalet deltagare inom Joar socia och AME i syfte att också minska antalet bidragsberoende.

4 Uppföljning av mål

4.1 Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål

Kommunfullmäktiges övergripande målbild och mål för perioden 2024–2027 är att tillsammans skapa en tryggare kommun som vi är stolta över att bo och verka i.

Tillsammans skapar vi trygghet

"Trygga människor visar tillit, stöttar varandra och bidrar till en hållbar framtid tillsammans. Trygg är den som kan lita på att få stöd och hjälp i livets olika skeden, slipper vara rädd för olyckor och brott och lever i ett väl fungerande samhälle. Trygghet skapas när vi lever ett självständigt liv och är vårt allra bästa jag, samtidigt som vi känner samhörighet och stolthet i en jämlik och inkluderande omgivning."

För att alla ska bidra till ökad trygghet i Enköping fokuserar vi på tre övergripande koncernmål, våra tre S:

- *Samhörighet*
- *Självständighet*
- *Stolthet*

Tillsammans skapar vi trygghet

För nämnden innebär det:

Socialnämnden ska verka för att de insatser som erbjuds ska ha en hög kvalitet och vara evidensbaserade. Genom att den enskilde får ett kvalificerat stöd ger det en trygghet hos både denne och dess nätverk. När vårdinsatsen också ges i den enskildes hem ökar känslan av trygghet. Nämnden ska bedriva ett aktivt förebyggande och uppsökande arbete vilket bidrar till att skapa trygghet både hos den enskilde och i kommunen. Nämndens medarbetare ska skapa relation med och erbjuda stöd till ungdomar och unga vuxna som finns i destruktiva miljöer och/eller uppvisar ett normbrytande beteende.

Nämnden ska ge den som är beroende av ekonomiskt bistånd insatser som bidrar till självförsörjning vilket i sin tur skapar förutsättningar för trygghet både i den enskilda familjen men också i kommunen då fler personer är självförsörjande. Nämnden ska arbeta utifrån gällande lagstiftning och upprätthålla en hög rättssäkerhet som gör den enskilde delaktig i frågor som rör denne och dennes familj. Medborgare som utsätts för våld i hemmet, beroende av alkohol eller andra droger eller som har annan social problematik ska känna förtroende för att kontakta socialnämndens verksamheter.

Under året har nämnden bidragit genom att:

Socialnämndens verksamheter bidrar till att skapa trygghet utifrån flera perspektiv. Socialtjänstlagen ställer krav på att nämnden ska medverka i samhällsplaneringen utifrån nämndens sociala erfarenheter och bidra i utformningen av bostadsområden i kommunen. Nämnden har också ett ansvar i att arbeta för offentliga lokaler och allmänna kommunikationer utformas och blir lätt tillgängliga för alla målgrupper. Förvaltningen har under året lämnat synpunkter på Enköpings kommuns översiktsplan 2040, flertalet detaljplaner som avser utveckling och byggnationer av bostadsområden, skolmiljöer och butikslokaler. Förvaltningen har särskilt betonat vikten av att skapa trygga och trafiksäkra miljöer och skolgårdar i enlighet med gällande bestämmelser för att möjliggöra en god hälsa hos barn och unga.

Under året har avdelning barn och familj gått med i två forskningsprojekt i syfte att skapa en

kunskapsbaserad socialtjänst. NUSO (nationell uppföljning av socialtjänstens omställning) stödjer verksamheten i att öka tillgängligheten och det förebyggande arbetet, jämställd och jämlik socialtjänst som vilar på vetenskap och beprövad erfarenhet.

"Barnets berättelse som en röd tråd" syftar till att stärka barnrättsperspektivet och förbättra barnets delaktighet i kontakten med socialtjänsten.

Både forskningsprojekten har påbörjats under året och resultat ligger till grund för fortsatt verksamhetsutveckling vilket bidrar till trygghet utifrån identifierade behov.

Nämnden bidrar även till trygghetsskapande åtgärder genom ökad närvaro i lokalsamhället och i samverkan med andra verksamheter. Fältarna har under året utökats med ytterligare en tjänst vilket leder till att skapa relation och trygghet i mötet med ungdomar och samverkansparter. Nämndens verksamheter arbetar även för att erbjuda stöd och insatser i andra former än vad som traditionellt gjorts, bland annat genom att utveckla mötesplatser tillsammans med skola och fritidsverksamhet.

Samhörighet

För nämnden innebär det:

Socialnämnden bidrar till samhörighet i kommunen genom samverkan som sker med andra parter för medborgarens bästa. Samverkan sker med ett förhållningssätt som präglas av öppenhet, transparens och god kommunikation. Särskild vikt läggs vid att medarbetarna ska känna sig som en viktig del av kommunens verksamheter.

Nämndens verksamheter ska arbeta systemiskt och samverka med de andra parter och myndigheter som är viktiga för den enskilde och dennes familj. Beslut och beslutsunderlag ska kommuniceras och den enskilde ska göras delaktig i de insatser som erbjuds.

Under året har nämnden bidragit genom att:

Socialnämnden skapar samhörighet tillsammans med andra förvaltningar och verksamheter där vi hjälps åt för att skapa bästa möjliga förutsättningar för Enköpings kommuns invånare.

Samhörighet skapas i de grupper förvaltningen erbjuder för våldsutsatta, anhöriga till personer med missbruk eller separerade föräldrar. För en individ kan betydelsen av att vara del av ett sammanhang bidra till samhörighet där man inte är ensam och öka motivationen till utveckling.

Inom arbetsmarknadsinsatser och arbetsrehabilitering skapas samhörighet på arbetsplatsen där man ingår i ett sammanhang och bidrar till arbetsplatsens utveckling.

Självständighet

För nämnden innebär det:

Socialnämnden bidrar till självständighet genom sitt fokus på barns och ungdomars utveckling och välmående. Nämnden ska arbeta för att ge civilsamhället goda förutsättningar i sitt arbete riktat mot barn och unga. Nämndens medarbetare ges goda förutsättningar så att de kan utföra ett gott och självständigt arbete.

De insatser som nämnden erbjuder ska vara inriktade på att göra den enskilde medborgaren mer självständig. När denne blir självförsörjande eller när denne blir kvitt ett beroende uppnås självständighet och ett oberoende från nämndens insatser.

Under året har nämnden bidragit genom att:

Socialnämnden arbetar för att de medborgare som kommer i kontakt med nämndens verksamheter ska nå självständighet i den mån det är möjligt.

Antalet avslutade individer som uppbär försörjningsstöd och deltagit i arbetsmarknadsinsatser har ökat i jämförelse med föregående år. Fler har gått vidare till studier, arbete eller insatser inom Arbetsförmedlingen vilket lett till ökad självständighet för den enskilde. Förvaltningen arbetar aktivt för att skapa hemmaplanslösningar för både barn, ungdomar och vuxna i syfte att nå en fungerande tillvaro i sin hemmiljö och uppnå självständighet.

Klienter som bor på socialförvaltningens interna stödboenden erbjuds sysselsättning eller arbetsträning på Joar Socia i det fall annan sysselsättning saknas.

Målinriktat arbete i stöd och behandling leder till självständighet för den enskilde. Förvaltningen följer upp beslutade insatser och säkerställer att insatser når mål och syfte och kan avslutas när mål uppnåtts.

Socialnämnden stödjer föreningar genom verksamhetsbidrag och IOP-avtal vilket bidrar till ett aktivt utåtriktat socialt arbete till medborgare samtidigt som det medför en god och nära samverkan med förvaltningens medarbetare.

Stolthet

För nämnden innebär det:

Socialnämnden bidrar till stolthet genom att finnas nära medborgaren. i mötet med nämndens verksamheter sker relevant och trovärdig information. Medarbetarna görs delaktiga i verksamhetens utveckling vilket ökar kvaliteten i arbetet och ger en stolthet hos medborgaren. Förtroende ger stolthet. Nämndens verksamheter ska ha förtroende hos kommunens medborgare som genom det vänder sig till förvaltningen vid behov av stöd och hjälp. Förtroende skapas genom tydlig kommunikation om nämndens uppdrag, tillgänglighet och ett gott bemötande.

Under året har nämnden bidragit genom att:

Socialnämndens verksamheter har kommit långt i omställningsarbetet mot ny socialtjänstlag vilket har uppmärksamrats från flera andra kommuner som visat intresse för att ta del av hur arbetet bedrivits. Detta skapar en stolthet hos såväl chefer som medarbetare som till stor del bidragit till innovativa lösningar och förändrade arbetssätt.

Nämnden känner även stolthet över den stabila personalsituation som råder i förvaltningen. Det finns ett stort intresse för att arbeta i socialnämndens verksamheter och utlysta tjänster har ett högt antal kvalificerade sökande.

4.2 Utvecklingsmål för grunduppdraget

Under perioden 2024-2027 ska socialnämnden arbeta för att andelen arbetslösa som saknar arbetshinder och uppbär försörjningsstöd ska minska

Nämnden stärker och utvecklar stödet till personer som står långt från arbetsmarknaden genom att samordna arbetsmarknadsinsatser och försörjning. Genom nära samverkan möjliggörs individers väg till självständighet och egen försörjning.

Bedömning av målpuppfyllelsen



Under året har fokus till stor del varit att förbättra flödet mellan försörjningsstöd och insatser vid AME och Joar socia. Utveckling har skett i arbetet med att anvisa deltagare och följa upp dessa på deras väg mot självförsörjning. Antalet deltagare i insats har med detta ökat.

Antalet hushåll med försörjningsstöd ligger relativt konstant med 2024 trots en ökning av arbetslösheten i kommunen.

Förvaltningen bedriver ett aktivt arbete för att möjliggöra att individer som står långt från arbetsmarknaden och uppbär försörjningsstöd når självförsörjning. Antalet avslutade individer med försörjningsstöd inom arbetsmarknadsverksamheterna som gått vidare till arbete, studier eller Arbetsförmedlingens insatser var högre 1 september 2025 än på helår 2024.

Under perioden 2024-2027 ökar och utvecklas samverkan med civilsamhället

I kommunen finns ett aktivt civilsamhälle med föreningar med olika inriktning. I det sociala arbete som nämnden utför ses dessa som en resurs för förändring. Nämnden vill se en nära samverkan med civilsamhället i strategiska frågor men också i ärenden som rör enskilda.

Bedömning av målpuppfyllelsen



Civilsamhället och föreningsliv är viktiga resurser och samverkanspartners för nämndens verksamheter.

Socialnämnden tillhandahåller verksamhetsbidrag riktat till civilsamhällesorganisationer som är verksamma inom nämndens ansvarsområde och stödjer personer med missbruk, utsatthet för våld, hemlöshet eller andra svåra sociala situationer. Organisationer som beviljas verksamhetsbidrag fyller en mycket viktig funktion som komplement till nämndens verksamheter.

Förvaltningen har under året samverkat med bland annat Mamma United och IOGT-NTO för att informera om förvaltningens verksamheter.

RSMH (Riksförbundet för social och mental hälsa) har bjudits in och medverkat i arbetet med översyn av socialpsykiatri tillsammans med vård- och omsorgsförvaltningen.

Socialnämnden har även ingått IOP-avtal (idéburet offentligt partnerskap) med RF SISU tillsammans med ytterligare tre förvaltningar i syfte att stärka hälsa och rörelse hos barn och ungdomar i kommunen.

Under perioden 2024-2027 ska förtroendet öka för socialnämndens verksamheter

Kommunens medborgare ska känna sig trygg med att vända sig till nämndens verksamheter vid behov av stöd. Likväl ska den som aktualiseras vid nämndens verksamheter känna förtroende för att ens ärende behandlas rättssäkert och i delaktighet med den ärendet rör.

Bedömning av målpuppfyllelsen



Förtroende och relationer skapas i socialnämndens förebyggande arbete där kontakt med olika

målgrupper sker. Stor vikt läggs vid att informera om vilket stöd socialtjänsten kan erbjuda. Verksamheterna arbetar för att erbjuda lätt tillgängligt stöd genom konsultation och vägledning till enskilda och samarbetspartners.

Samverkan med mödrahälsovård, barnhälsovård och förskoleteam är goda exempel på hur förvaltningen arbetar för att skapa förtroende och etablera kontakt innan omfattande stöd kan behövas. Resultat av samverkan med barnhälsovården visar att socialtjänsten kommer i kontakt med en annan målgrupp föräldrar som tidigare inte varit känd för socialtjänsten. Samarbetet ses som mycket lyckat då stöd kan erbjudas i ett tidigt skede, innan omfattande behov uppstår. Förvaltningen ingår även i flera samverkansforum tillsammans med förskola, skola, fritidsverksamhet och Polis vilket också bidrar till att öka förtroendet för socialtjänsten.

Förvaltningen medverkar i olika evenemang och mässor för att visa upp och informera om socialtjänstens arbete. En viktig del är även att medverka vid föräldramöten på förskolor och skolor för att informera om socialtjänstens verksamheter och vilken typ av stöd som erbjuds.

Under perioden 2024-2027 ska socialnämndens verksamheter ha en hög rättssäkerhet

I kontakt med nämndens verksamheter ska den enskilde känna sig trygg med att dennes ärende blir korrekt handlagt i enlighet med gällande lagstiftning. Särskilt fokus ska läggas på utredningstider i ärenden rörande barn och unga.

Bedömning av målpuppfyllelsen



Förvaltningen arbetar i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter om kvalitetsledningssystem där det bland annat ingår att utreda klagomål och synpunkter som lämnas på nämndens verksamheter. Klagomål och synpunkter är viktig information för att förbättra och kvalitetssäkra nämndens verksamheter utifrån flera perspektiv, bland annat rättssäkerhet.

Inspektionen för vård och omsorg, IVO har genomfört en tillsyn av nämndens arbete med myndighetsutövning av barn och unga under året. I tillsynen riktar IVO kritik mot nämndens arbete med utredningstider, egenkontroller och uppföljning av privata utförare vid placering av barn och unga. Nämnden ser positivt på att IVO genomför tillsyn då det ger vägledning i vilka områden nämnden behöver utveckla och förbättra sitt arbete. Resultaten av tillsynen föranleder ett antal förbättringsåtgärder som förvaltningen kommer fortsätta arbeta med under året för att öka rättssäkerheten ytterligare. Uppföljning av tillsynen kommer ske genom egenkontroller inom ett flertal områden.

Utredningstiden för barn och unga har kortats ned i jämförelse med föregående år till följd av ett intensivt utvecklingsarbete och förändrad struktur för handläggning av ärenden inom avdelningen. 2022 var utredningstiden 122 dagar i genomsnitt. I maj 2025 var utredningstiden 60 dagar inom "Första linjen" utredning där ärenden med låg oro och hög mottaglighet handläggs. Inom "Andra linjen", vid hög oro och låg mottaglighet, var utredningstiden 92 dagar.

Inom ekonomiskt bistånd pågår ett aktivt arbete för att identifiera felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd för att skapa ett rättssäkert arbete med tillit och förtroende för nämndens verksamhet. Vid felaktig utbetalning av ekonomiskt bistånd inleds en så kallad "FUT-utredning" (felaktig utbetalning) för att utreda om den enskilde beviljats medel den inte har rätt till. Under 2025 har två polisanmälningar gjorts om misstänkt felaktig utbetalning. Därtill pågår ytterligare nio utredningar om felaktig utbetalning.

Den totala summan som misstänkts ha utbetalats felaktigt per 1 augusti 2025 är 107 280kr. Felaktiga utbetalningar är även ett prioriterat område i nämndens internkontrollplan 2025 och

redovisas i samband med delårsuppföljningen.

Under perioden 2024-2027 ska socialnämnden arbeta aktivt uppsökande och förebyggande

Nämnden vill se att insatser riktas för att förebygga att barn och ungdomar hamnar i ett normbrytande beteende. Barn och ungdomar ska uppmärksammas tidigt och inte dras in i kriminalitet och missbruk.

Bedömning av målpuppfyllelsen



Förvaltningen har under flera års tid arbetat med att stärka det uppsökande och förebyggande arbetet genom bland annat införande av Fältare och samverkan med Region Uppsala inom Familjecentrum, VäntaBarnsäkert Barnsäkert och Ungdomsmottagningen. I den nya socialtjänstlagen ställs än högre krav på förebyggande arbete vilket bidragit till att flera nya arbetssätt utvecklas och testas i nämndens verksamheter, till exempel socionom i förskoleteamet, "Goda mötesplatser" och samarbete med Westerlundska gymnasiet. Sedan tidigare finns föräldrastöd genom generella utbildningar som riktar sig till samtliga målgrupper men även individuellt utformade insatser.

Förvaltningen arbetar aktivt tillsammans med utbildningsförvaltningen, upplevelseförvaltningen och vård och omsorgsförvaltningen för att stärka den psykiska hälsan hos barn och ungdomar. Flera satsningar pågår och aktiviteter har genomförts, bland att en föreläsning om psykisk hälsa riktad till samtliga elever i årskurs 8 i kommunen. Fritidslotsen samarbetar med elevhälsa och socialtjänsten för att erbjuda fler barn och unga möjlighet att delta i aktiviteter och röra på sig.

5 Uppföljning av riktade satsningar och uppdrag

5.1 Satsningar och uppdrag från kommunfullmäktige

Uppdrag i KF:s årsplan	Uppföljning av uppdrag
Fokus på krisberedskap och brottsförebyggande arbete	Socialtjänsten har ett förstärkt brottsförebyggande ansvar i och med den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft 1 juli 2025. Samverkan inom kommunen med skola och fritid och till externa parter så som Polis är viktigt för att lyckas med det brottsförebyggande arbetet. Socialförvaltningen samverkar på flera nivåer för att hindra att barn och unga dras in i kriminalitet. Förvaltningen bedömer att mycket arbete kan göras genom tidiga och förebyggande insatser i unga år. Under året har flera satsningar genomförts, bland annat förstärkning av socionom i förskoleteamet och utökning med ytterligare en tjänst inom Fält-verksamheten. Inom SSPF, samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid, arbetar man förebyggande och åtgärdande med tidiga insatser när ett barn eller ungdom befinner sig i riskfyllda miljöer eller situationer där kriminalitet kan utvecklas. BOB-rådet leds av Polisen och riktas mot barn och ungdomar i

Uppdrag i KF:s årsplan	Uppföljning av uppdrag
	organiserad brottslighet. Samverkan sker på en riktad nivå där individer begår kriminella handlingar eller befinner sig i kriminella miljöer. Socialförvaltningen medverkar i både operativa och strategiska samverkansforum.
Arbetsmarknadsåtgärder	Socialnämnden har från och med 1 januari 2025 det samlade ansvaret för arbetsmarknad och försörjning i kommunen. Det är ännu för tidigt att göra en bedömning vilka effekter det lett till, men en positiv utveckling ses redan i samordning och samverkan i frågorna. Förvaltningen har deltagit i flertal olika forum och möten för att beskriva behovet av praktikplatser inom kommunal verksamhet för både utbildning, praktik och arbetsträning samt påtalat vilka förutsättningar som behöver komma på plats för en god samordning av dessa insatser. Viss förbättring har skett under året och ett antal praktikplatser har erbjudits, men inte i den omfattning som skulle behövas för att möta behovet. Det är viktigt att både antal och inriktning på platserna konkretiseras, och att det finns en kommunövergripande samordning där förvaltningarna krävställs från kommunledning och politik för att kunna erbjuda detta. Socialförvaltningen bidrar även genom att tillhandahålla platser för arbetsträning och praktik inom flera verksamheter i förvaltningen.
Elevers skolfrånvaro och stärkt föräldrastöd	Fullföljd skolgång är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att barn och unga ska ges goda möjligheter i framtiden. Det minskar risken för utanförskap, lägre inkomst och sämre hälsa. Socialförvaltningen medverkar i Lärande Arena tillsammans med utbildningsförvaltningen, Skolsocialt team och med vuxennärvaro genom Fältarna på kommunens skolor. Skolteamet arbetar särskilt med målgruppen placerade barn. Arbetsmarknadsenheten driver projektet ISA 2 i samverkan med Region Uppsala. Projektet syftar till att stödja elever vid övergång från grundskola till gymnasiet samt fullgöra gymnasieutbildning. Förvaltningens arbete med föräldrastöd samordnas från 1 juni av en särskild samordnare för uppdraget. Samordnaren ansvarar för att leda och utveckla arbetet men även kartlägga och identifiera behov av nya metoder och hur föräldrastöd kan göras tillgängligt för samtliga målgrupper. I samverkan med utbildningsförvaltningen implementeras ytterligare ett föräldraskapstödsprogram, Förälder i Sverige. 4 medarbetare utbildas i metoden och kurser erbjuds tillsammans med Öppna förskolan/Familjecentrum och SFI för att nå föräldrar med utländsk bakgrund. I samarbete med vård och omsorgsförvaltningen utvecklas ett nytt arbetssätt, Föräldraorienterat boendestöd "FOBS", för att erbjuda stöd i föräldrarollen till föräldrar med psykisk ohälsa eller kognitiv funktionsnedsättning. Stödet utformas tillsammans med den vuxnes boendestödare i syfte att stödja utifrån både barnet och den vuxnes situation. Familjens Hus erbjuder även caféverksamhet riktat till föräldrar med kognitiv funktionsnedsättning. En särskild satsning har även gjorts riktat mot förskola där COPE erbjuds på plats på förskolor. Under vårterminen har detta

Uppdrag i KF:s årsplan	Uppföljning av uppdrag
	erbjudits på 3 förskolor med mycket positiva resultat. Fler medarbetare har utbildats i COPE samt COPE-tonår.
Näringslivsprogrammet och Landsbygdsprogrammet	Enköpings kommuns goda företagsklimat är positivt för nämndens ansvar inom arbetsmarknad och försörjning då det ger goda möjligheter att skapa arbete och praktikplatser. Inom arbetsmarknadsenheten finns en arbetsgivarkoordinator som utgör en viktig funktion i samverkan och matchning mellan arbetstagare och arbetsplats. Det förebyggande arbetet, bland annat genom Fältarna, bedrivs i hela kommunen genom närvaro i kransorterna och i samverkan med verksamheter som finns utanför centralorten.

5.2 Satsningar och uppdrag från nämnden

6 Väsentliga personalförhållanden

Personalnyckeltal	2022 helår	2023 helår	2024 helår	2025 halvår
Antal tillsvidare- och visstidsanställda per sista jun/dec	161	171	175	206
Antal timanställda per sista jun/dec	13	13	20	19
Extern personalomsättning (%)	18,1	17,8	12,4	5
Sjukfrånvaro kort dag 1-14 (%)	3,3	2,6	2,7	2,8
Sjukfrånvaro lång dag 15- (%)	4,2	3,1	2,6	2,3
Total sjukfrånvaro (%)	7,5	5,7	5,3	5,1

Personalnyckeltal - årsarbetare utifrån arbetad tid*	2022 helår	2023 helår	2024 helår	2025 halvår
Tillsvidare- och visstidsanställda, antal årsarbetare	120	128	134	170
Timanställda, antal årsarbetare	4	3	4	4
Över- och fyllnadstid, antal årsarbetare	0	0	0	0
Övrig tid, antal årsarbetare	0	0	0	0
Totalt arbetad tid, antal årsarbetare	124	131	138	174

*Antal arbetade timmar har delats med schablontiden 165 timmar per månad för att få fram antalet årsarbetare. Arbetad tid innebär den faktiska arbetstiden exklusive till exempel semester, sjukfrånvaro, vård av sjukt barn, föräldraledighet, jour, beredskap och tjänstledighet.

7 Uppföljning ekonomi

Sammanfattning

Socialnämndens utfall för perioden januari - augusti 2025 uppgår till 192,8 miljoner kronor, vilket innebär en positiv avvikelse mot budget för samma period på 3,2 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras framför allt av lägre kostnader inom vissa verksamhetsområden samt högre intäkter än budgeterat från bland annat statliga bidrag och avgifter.

För helåret prognostiseras ett totalt utfall om 289,4 miljoner kronor, vilket motsvarar en avvikelse mot budget på 4,5 miljoner kronor i överskott. Prognosen för helåret bygger på nuvarande kända utfall och antaganden, men förändringar i verksamhetsvolymen eller kostnader kan påverka det slutliga resultatet.

I kapitlet "7.1 Ekonomisk analys" och "7.3 Uppföljning volymer" görs en mer detaljerad och fördjupad analys av nämndens utfall för perioden och helårsprognos.

Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mnkr)	Bokslut 2024	Utfall jan-aug 2024	Utfall jan-aug 2025	Budget 2025	Prognos helår 2025	Avvikelse prognos helår mot budget
Taxor och avgifter	2,2	1,3	1,7	1,6	2,2	0,5
Bidrag (intäkter)	12,7	6,4	12,7	15,0	24,9	9,9
Övriga intäkter	5,5	3,5	5,9	9,9	9,7	-0,1
Summa intäkter	20,4	11,2	20,3	26,5	36,8	10,3
Personalkostnader	-126,0	-83,2	-103,6	-158,9	-155,3	3,6
Bidrag (kostnader)	-62,7	-41,9	-43,5	-61,8	-65,2	-3,3
Köp av verksamhet	-56,1	-39,8	-36,3	-57,3	-60,1	-3,3
Lokalhyror	-11,8	-7,7	-10,5	-15,9	-16,1	-0,2
Övriga driftskostnader	-27,9	-17,9	-18,9	-26,2	-29,3	-3,1
Kapitaltjänstkostnader	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3	0,0
Summa kostnader	-284,8	-190,7	-213,2	-320,4	-326,2	-5,8
Summa totalt (mnkr)	-264,3	-179,5	-192,8	-293,9	-289,4	4,5

Driftsredovisning

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2024	Utfall jan-aug 2024	Utfall jan-aug 2025	Budget 2025	Prognos helår 2025	Avvikelse prognos helår mot budget
Arbetsmarknadsinsatser	0,0	-0,1	-10,0	-13,1	-10,3	2,8
Ekonomiskt bistånd	-57,2	-38,4	-38,8	-55,6	-58,2	-2,5
Ekonomiskt bistånd, flykting	1,8	0,7	1,0	0,2	1,0	0,8

Familjehem BoU egna fam.hem	-24,1	-16,1	-17,9	-23,1	-26,7	-3,6
Familjehem BoU konsulentstöd	-14,3	-9,4	-10,0	-16,0	-16,2	-0,2
Kommungemensam verksamhet	-19,4	-12,0	-12,9	-20,7	-13,3	7,4
Nämnd SN	-2,1	-1,4	-1,1	-2,0	-1,8	0,2
Öppna insatser BoU	-20,0	-13,4	-15,5	-25,4	-24,2	1,2
Ensamkommande flyktingbarn	0,8	0,4	0,9	0,5	0,9	0,4
Ekonomiskt bistånd (personal)	-12,4	-8,2	-9,0	-13,6	-13,8	-0,1
Mottagning	-10,6	-7,1	-6,9	-10,4	-10,4	0,0
Utredning barn	-19,5	-13,3	-11,8	-19,8	-18,4	1,4
Utredning vuxen	-7,9	-5,4	-6,1	-9,6	-9,4	0,3
Samhällsvård BoU	-11,7	-7,8	-8,4	-13,8	-12,8	1,0
Arbetsmarknadsåtgärder	-8,7	-5,7	-6,1	-10,0	-10,4	-0,4
Öppna insatser vuxen	-12,8	-8,6	-9,0	-13,5	-13,5	0,1
Familjehem vuxen konsulentstöd	0,0	0,0	-0,6	0,0	-0,9	-0,9
Övrig vuxenvård, våld i nära relation	-4,6	-3,1	-2,6	-4,6	-4,6	-0,1
Central administration SN	-3,4	-2,2	-3,3	-4,9	-5,1	-0,1
Verksamhetsledning och utveckling	-1,7	-1,0	-1,7	-1,9	-2,5	-0,6
Öppna insatser vuxen, externa stödboenden	-0,7	-0,5	-0,9	-0,1	-2,3	-2,2
Öppna insatser vuxen, särskilt boende	-6,3	-4,2	-4,6	-6,4	-7,3	-0,9
Institutionsvård BoU SIS	-8,8	-8,1	-3,2	-4,5	-5,9	-1,4
Institutionsvård BoU	-11,8	-8,5	-8,3	-15,1	-14,2	0,9
Institutionsvård vuxen SIS	-3,5	-2,0	-0,3	-4,2	-1,2	3,0
Institutionsvård vuxen	-5,8	-4,3	-5,6	-6,4	-8,1	-1,7
Totalt (mnkr)	-264,3	-179,5	-192,8	-293,9	-289,4	4,5

7.1 Ekonomisk analys

Ekonomisk sammanfattning per den 31 augusti

Socialnämndens resultat per den 31 augusti uppgår till ett överskott om 3,2 miljoner kronor. Överskottet kan till stor del hänföras till högre intäkter än budgeterat från Socialstyrelsen. En del av dessa medel har disponerats för utbildningsinsatser, kurser, handledning samt förstärkning av resurser och tjänster i syfte att ge stöd till personalen.

Inom verksamhetsområdet barn och unga redovisas ett underskott om 0,4 miljoner kronor, vilket

främst kan kopplas till kostnader för institutionsvård (HVB/stödboenden) samt konsulentstödda familjehem. Verksamhetsområdet vuxna uppvisar däremot ett överskott om 0,1 miljoner kronor, där vårdkostnader inom SIS utgör den mest betydande delen.

Ekonomiskt bistånd redovisar ett underskott om 1,7 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras av att antalet bidragshushåll under perioden har varit något högre än den budgeterade nivån. Övrig verksamhet uppvisar samtidigt ett överskott om 1,6 miljoner kronor, vilket i huvudsak kan hänföras till lägre personalkostnader samt schablonersättning från Migrationsverket.

Personalkostnaderna totalt redovisar ett överskott om 2,4 miljoner kronor, främst till följd av vakanser och föräldraledigheter. Även köp av vårdplatser uppvisar ett överskott om 1,9 miljoner kronor, vilket förklaras av att året har inletts med lägre volymer av extern vård. Övriga driftskostnader redovisar dock ett underskott om 1,5 miljoner kronor, vilket kan relateras till att intäkter har nyttjats för att täcka en stor del av dessa kostnader.

Slutligen redovisas ett underskott om 2,3 miljoner kronor inom posten bidrag (kostnader), beloppet exklusive intäkter. Vilket i huvudsak är kopplat till ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd. Under perioden uppgår det totala biståndsbeloppet för kommunen till cirka 5 miljoner kronor. varav 4,6 miljoner kronor avser försörjningsstöd. Den största andelen av kostnaderna återfinns bland ensamstående män utan barn samt ensamstående kvinnor utan barn. Kostnaderna för ensamstående män med barn är däremot marginella.

Uppföljning och prognos

Hel årsprognosen är 289,4 miljoner kronor, vilket ger en avvikelse mot årets budget motsvarande ett överskott på 4,5 miljoner kronor.

Avvikelsen förklaras framför allt av lägre personalkostnader. Detta beror främst på vakanser och föräldraledigheter där tjänsterna i första hand har täckts upp av timvikarier för att täcka behovet och balansera arbetsbelastningen. Samtidigt finns det vakanta tjänster som ännu inte har tillsatts. För att hantera dessa har externa konsulter anlåtts, vilket i sin tur har medfört ökade driftskostnader. Därutöver har förvaltningen erhållit högre intäkter än planerat genom statsbidrag från Socialstyrelsen. Även statsbidrag enligt den nya socialtjänstlagen (SoL) om 2,5 miljoner kronor, bidraget avser bland annat arbetet med omställningen inför nya socialtjänstlagen samt barn med normbrytande beteende och förebygga risk för kriminalitet.

Arbetsmarknadsenheten erhåller även medel från Arbetsförmedlingen. I maj kom besked om medelstilldelning för feriearbete och Jobb till unga från Arbetsförmedlingen om cirka 1,4 miljoner kronor. Detta finns inte med i budget då beslut om medel först meddelas i maj samma år. Detta bidrag har medgett möjligheten att utöka antalet feriejobb för unga med ca 40 feriejobb samt möjlighet att erbjuda fler unga möjlighet att få ett utökat feriejobb upp till 4 månader kallat "Jobb till unga". Vilket ytterligare har stärkt prognosen resultatet.

Inom verksamhetsområdet för barn och unga, visar den samlade prognosen ett underskott på 4,4 miljoner kronor jämfört med budget.

Inom SIS visar prognosen ett underskott på 3,6 miljoner kronor. Antalet placeringar per den 31 augusti uppgick i genomsnitt till 1,3, och prognosen framåt landar på ett genomsnitt om 1,6 placeringar under årets sista kvartal. En placering inom SIS kostar 10 950 kronor per dygn, medan budgeterad dygnskostnad var 6 144 kronor, vilket förklarar underskottet.

HVB och stödboende visar tillsammans ett mindre överskott på 0,9 miljoner kronor, medan familjehem prognostiseras med ett underskott på 3,6 miljoner kronor. Antalet placeringar per den 31 augusti uppgick till i genomsnitt 81,1, och för helåret beräknas snittet bli 82,4 placeringar, jämfört med budgeterade 70 placeringar. Konsulentstödd familjehemsvård visar en mindre avvikelse på -0,3 miljoner kronor.

Egna familjehem placeringsform kostar i snitt cirka 950 kronor per dygn i jämförelse med ett konsulentstött familjehem som kan uppgå till 2 700 kronor per dygn.

HVB och stödboende delvis balanserar kostnaderna, men det samlade resultatet för verksamhetsområdet landar på -4,4 miljoner kronor.

Tabellen nedan visar prognos, budget och avvikelse för helåret 2025:

Område B&U	Prognos helår (mnkr)	Budget helår (mnkr)	Avvikelse
HVB/Stödboende	14,2	15,1	0,9
Barn och unga SIS	5,9	4,5	-1,4
Barn och unga familjehem	26,7	23,1	-3,6
Barn och unga kons famhem	16,2	16,0	-0,3
Summa barn och unga	63,0	58,6	-4,4

Inom verksamhetsområdet vuxen vård visar prognosen ett underskott på 1,9 miljoner kronor jämfört med budget.

Antalet klienter i behov av skyddsplaceringar i extern regi ligger i stort sett i linje med budget, med en mindre avvikelse. Per den 31 augusti uppgick antalet placeringar i genomsnitt till 4,8, jämfört med den budgeterade nivån på 5,0 månadsplaceringar.

Bedömningen för 2025 är att snittet kommer att öka till 5,4 månadsplaceringar, vilket överstiger budgetnivån på 5,0. Den prognostiserade avvikelsen motsvarar ett underskott på cirka 0,1 miljoner kronor.

HVB och stödboende för vuxna redovisar tillsammans ett underskott på 3,9 miljoner kronor. Orsaken är att vårdbehovet har krävt externa insatser som inte kunnat tillgodoses inom ramen för den egna öppenvården. Kostnaderna förväntas dock successivt minska i takt med att fler klienter placeras på Enberga eller Gröngarn.

Andelen placerade inom HVB för vuxna uppgick i genomsnitt till 8,7 personer per augusti 2025, vilket överstiger den budgeterade nivån på 7,5 personer. Detta har förvaltningen beaktat i helårsprognosen.

För stödboende uppgår budgeten till 0,1 miljoner kronor, medan prognosen för helåret visar 2,3 miljoner kronor. Under de två senaste åren har inga placeringar förekommit inom stödboende, vilket förklarar den låga budgetnivån. Antalet placerade inom stödboende för vuxna uppgick i genomsnitt till 1,7 per augusti 2025, något som förvaltningen har beaktat i helårsprognosen.

Andelen placerade inom tvångsvård ligger under budget under första halvåret. En placering på SIS avslutades i april, och helårsprognosen visar därför ett överskott om 3 miljoner kronor.

Förvaltningen gör bedömningen att det finns möjlighet till besparingar inom denna post, vilket i sin tur stärker helårsprognosen och bidrar till ett överskott. Det ska dock ses som en uppskattning baserad på nuvarande förutsättningar, och utfallet kan komma att förändras om omständigheterna ändras.

Förvaltningen har inte haft vuxna placerade i konsulentstödda familjehem de senaste två åren. År 2025 finns dock en placering (tidigare ungdom som fyllt 18 år), vilket medför ett underskott på 0,9 mnkr mot budget.

Tabellen nedan visar prognos, budget och avvikelse för helåret 2025:

Område Vuxen	Prognos helår (mnkr)	Budget helår (mnkr)	Avvikelse
VIR	4,6	4,6	-0,1
HVB Vuxen	8,1	6,4	-1,7
Stödboende vuxen	2,3	0,1	-2,2
SIS Vuxen	1,2	4,2	3,0
Kons familjehem vuxen	0,9	-	-0,9
Summa vuxen	17,1	15,2	-1,9

Ekonomiskt bistånd kopplat till arbetslöshetsläget

Den prognostiserade underskottsposten för ekonomiskt bistånd uppgår till – 2,5 miljoner kronor. Nämndens budget är 61,8 miljoner kronor.

SCB och Arbetsförmedlingens statistik visar att arbetslösheten under augusti 2025 låg på omkring 7,0 % enligt månadsstatistik. I Enköpings kommun rapporterades arbetslösheten nyligen till 6,7 % i augusti, en ökning jämfört med samma period året innan.

Den ökade arbetslösheten i Enköping har redan bidragit till fler hushåll med ekonomiskt bistånd, detta förklarar underskottet på –2,5 miljoner kronor, och gör en fortsatt ökning av arbetslösheten kan leda till ytterligare kostnadsökningar

Övrig verksamhet, som bland annat inkluderar personalkostnader och andra kostnader som inte är direkt kopplade till vården eller ekonomisk bistånd, visar enligt helårsprognosen ett överskott på 9,5 miljoner kronor. Detta har bidragit till det totala helårs överskottet.

7.2 Åtgärder för budget i balans

Inga åtgärder för att få budget i balans.

7.3 Uppföljning volymer

Verksamheter med volymuppräknin g i RFM	Volymenhet	Volym budget enligt beslutad RFM	Volym prognos helår	Avvikelse volym prognos mot beslutad budget	Avvikelse prognos mot budget utifrån volym (mnkr)	Avvikelse prognos mot budget i driftsredovisningen (mnkr)
Ekonomiskt bistånd	Hushåll	425	426	1	-0,1	-2,5
Ekonomiskt bistånd, flykting	Hushåll	5	3	-2	-0,1	0,8
Ekonomiskt bistånd (personal)	Hushåll	545	526	-19	0,5	-0,1

Verksamheter med volymuppräknin g i RFM	Volymenhet	Volym budget enligt beslutad RFM	Volym prognos helår	Avvikelse volym prognos mot beslutad budget	Avvikelse prognos mot budget utifrån volym (mnkr)	Avvikelse prognos mot budget i driftsredovisningen (mnkr)
Mottagning	Inflöde	2 707	2 810	103	-0,4	0
Utredning barn	Inflöde	1 730	1 210	-520	6	1,4
Utredning vuxen	Inflöde	510	382	-128	2,4	0,3
Samhällsvård BoU	Inflöde	247	209	-38	2,1	1
Familjehem BoU egna fam.hem	Årsplacering	78	82	4	-1,2	-3,6
Familjehem BoU konsulentstödda	Årsplacering	19,5	15	-5	3,7	-0,2
Familjehem vuxna konsulentstödda	Årsplacering	0	1	1	-0	-0,9
Institutionsvård BoU SIS	Årsplacering	3	2	-1	1,5	-1,4
Institutionsvård BoU	Årsplacering	14,6	12	-3	2,7	0,9
Institutionsvård vuxna SIS	Årsplacering	1,7	1	-1	1,7	3
Institutionsvård vuxna	Årsplacering	11,5	11	-1	0,3	-3,9
Övrig vuxenvård våld i nära relation	Årsplacering	11	5	-6	2,5	-0,1
Öppna insatser vuxen, särskilt boende	Årsplacering	8	10	2	-1,6	-0,9

Ekonomiskt bistånd

Prognosen för ekonomiskt bistånd beräknas till -2,7 miljoner kronor för 2025. Utifrån volym budgeten i jämförelse med antalet utbetalnings hushåll bör verksamhetsområdet redovisa ett underskott om 1,0 miljoner kronor. Detta blir missvisande då volym budgeten avser antalet inkomna ansökningar istället för att beräknas mot antalet utbetalnings hushåll som också är det som avgör hur mycket ekonomiskt bistånd som betalas ut. I dagsläget är snitt antalet 426 hushåll i jämförelse med budgeterade 425 hushåll. Antalet personer som anvisats till kommunen blev högre än planerat för 2024, och riksnormen höjdes med 2,8 % vid årsskiftet 2024/2025.

Den nya socialtjänstlagen (SoL) har tydliggjort vilka krav som ställs på den enskilde för att vara berättigad till ekonomiskt bistånd. Antalet hushåll som ansöker varierar månatligen, och utbetalningarna per hushåll har ökat. Inflationen påverkar kostnaden per hushåll, hyreshöjningar, höjd riksnorm eller behov av behandlingar som tandvård. Detta medför att budgetavvikelser kan uppstå.

Från och med 1 juli 2024 omfattas tidigare massflyktingar av förändrad lagstiftning, vilket innebär att de kan folkbokföra sig och ingå i etableringsprogram med anvisning till kommunen. Detta påverkar fortfarande nivån på försörjningsstödet. Kommunen förväntas ta emot 21 personer under

2025.

Ekonomiskt bistånd, flykting

Antalet flyktinghushåll är betydligt lägre än budgeterad nivå i resursfördelningsmodellen. Antalet hushåll har varit lågt under hela året. I dagsläget finns det endast ett bidragshushåll. Prognosen för området är lagd utifrån försiktighetsprincipen som visar tre bidragshushåll och ett överskott om 0,8 miljoner kronor.

Ekonomiskt bistånd (personal)

Prognosen för enheten visar ett underskott om 0,1 miljoner kronor. Andelen ansökningar om ekonomiskt bistånd är dock lägre än den volym baserade budgeten.

Mottagning

Andelen ärenden till mottagningen ökar och uppgår till 2810 stycken i snitt i jämförelse med budgeterad volym om 2707. Trots en volymökning redovisar enheten en noll avvikelse än beräknat.

Utredning barn

Volymutfallet ligger under budget, vilket har resulterat i ett överskott om 1,4 miljoner kronor.

Avdelningen har till och med augusti 2025 haft ett totalt lägre antal aktualiseringar på barnsidan, 2012 stycken, jämfört med 2140 under samma period 2024. Under perioden har totalt 707 utredningar inletts, vilket motsvarar cirka 35 % av de inkomna aktualiseringarna, inklusive både ansökningar och anmälningar.

Utredning vuxen

Volym utfallet är lägre än budgeterad volym och avdelningen redovisar ett överskott om 0,3 miljoner kronor.

Samhällsvård BoU

Arbetet med att förändra volymmåttet påbörjades i februari 2025, eftersom det nuvarande måttet endast baseras på inflöde och därför är missvisande.

Avdelningen för samhällsvård redovisar ett överskott för perioden om 1,0 miljoner kronor. Personalkostnaderna visar ett positivt resultat, och prognosen för helåret indikerar lägre volymer, vilket har bidragit till den positiva avvikelsen mot budget.

Familjehem BoU egna fam.hem

Prognosen för familjehemsvård i egen regi är -3,6 miljoner kronor. Familjehem i egen regi uppvisar ett underskott både för perioden och för helårsprognosen, då kostnaderna har ökat jämfört med föregående år. Snittpriset per dygn under 2025 är 900 kronor. Ur ekonomisk synpunkt är det dock bättre att denna placeringsform ökar då en placering i HVB eller konsulentstött familjehemsvård kostar mer än 2 700 kr per dygn. Detta är också en medveten strategi för att nå en budget i balans.

Under föregående år och fortsätter under 2025 har arbetet med att rekrytera egna familjehem, vilket har visat sig vara den mest effektiva insatsen för placerade barn. Ökade kostnader för egna familjehem har samtidigt lett till minskade kostnader för konsulentstött verksamhet, vilket sammantaget ger en mer kostnadseffektiv placering med högre kvalitet.

Behovet av att rekrytera och utreda nya familjehem kvarstår, särskilt för ungdomar med normbrytande beteende och barn/unga med svår NPF-problematik, som idag är svårplacerade.

Under 2024 har avdelningen, tillsammans med öppenvården, anställt familjebehandlare med inriktning samhällsvård. Dessa fungerar som stöd i umgängesfrågor och som en länk för att snabbt kunna sätta in öppenvårdsinsatser när ett barn placeras

Familjehem BoU konsulentstödda

Utfallet för perioden visar lägre kostnader för konsulentstödda placeringar. Prognosen för konsulentstödd familjehemsvård visar på ett underskott om 0,2 miljoner kronor. Ökningen beror till viss del på att det varit svårt att hitta egna familjehem, särskilt för ungdomar med normbrytande beteende eller barn och unga med omfattande NPF-problematik.

För närvarande används nya konsulentstödda familjehem som jourplaceringar under tiden egna familjehem rekryteras eller när befintliga familjehem övergår till kommunens regi. Detta arbete påbörjades under föregående år och fortsätter under 2025.

Rekryteringsinsatser för egna familjehem sker bland annat genom kontakt med familjer i familjehemsbanken samt deltagande i aktiviteter som Enköpingsmässan.

Familjehem vuxna konsulentstödda

Under de senaste två åren har förvaltningen inte haft några vuxna placerade i konsulentstödda familjehem. År 2025 finns dock en placering, avseende en tidigare ungdom som nu fyllt 18 år. Placeringen innebär ett underskott på 0,9 miljoner kronor jämfört med budget, med en kostnad om 3 200 kr per dygn.

Institutionsvård BoU SIS

Antalet placerade klienter under året beräknas till i genomsnitt 2,0. Utfallet för januari–augusti visar en kostnad på 3,2 miljoner kronor, jämfört med 8,1 miljoner kronor samma period föregående år. Detta innebär en tydlig minskning, trots att dygnskostnaden per placering ökat från 7 275 kr till 10 950 kr. För 2025 är budgeten 4,5 miljoner kronor. Prognosen visar ett underskott på 1,4 miljoner kronor, underskottet beror på att kostnaden per placering i verkligheten är högre än den budgeterade.

Förvaltningen har under senaste året jobbat aktivt med andra myndigheter som kriminalvård och rättsväsende och ungdomar misstänkta för grova brott blir allt oftare kvar i häktet och placeras inte på SIS i samma utsträckning som tidigare då placering på SIS inte bedöms tillgodose behovet ur flera olika perspektiv. Förvaltningen har även ett tydligare arbetssätt där barnuppföljare i ett tidigare skede samgår med utredning för att kunna följa upp vården på ett mer tydligt sätt och den som utreder då kan fokusera på att det som ska genomföras och färdigställas i utredningen. Här blir även förvaltningens öppenvård en viktig länk för att snabbt kan komma att behöva ställa om för att möta dessa ungdomars vårdbehov.

Under året har avdelningar utvecklat en fin samverkan med bland annat polis för att snabbt få hjälp att göra bedömningar gällande risk och hot mot ungdomar som är misstänkta för allvarliga brott, så att andra alternativ än låst institution snabbt kan övervägas.

Sammanfattningsvis har ungdomar placerade på SIS varit ett prioriterat område och förvaltningen har arbetat aktivt med att kartlägga vårdbehovet utifrån ungdomens behov och inte agerat utifrån vad till exempel rättsväsendet har önskat. Förvaltningen har haft tät kontakt med polismyndigheten för att kartlägga eventuell hotbild mot ungdomen eller dennes familj och ställt frågor utifrån konkreta och inte generella bedömningar. Det har även genomförts enskilda samtal med ungdomen utifrån avhopparperspektivet och nätverket har involverats i hög grad. Detta har inneburit att förvaltningen haft ett bättre underlag inför beslut om fortsatt vård efter SIS. Budgeten avseende denna post är lägre på helår än utfallet för första kvartalet 2025.

Institutionsvård BoU

Denna vårdform omfattar HVB-boende och stödboende för barn och unga.

Avdelningen redovisar ett positivt resultat under första kvartalet för HVB och stödboende, med något lägre kostnader jämfört med samma period 2024, trots en kostsam placering på utredningshem. Arbetet fokuserar på att hitta alternativa lösningar då HVB-placeringar inte alltid bedöms ge önskat resultat. Samverkan har stärkts med både utredning barn och öppenvård för att i större utsträckning möjliggöra placering i familjehem eller stödinsatser på hemmaplan.

För att förstärka detta arbete anställdes under 2024 familjebehandlare med inriktning samhällsvård, vilket bidrar till snabbare och mer effektivt stöd till barn, unga och deras familjer. Avdelningen har även satsat på kompetensutveckling genom utbildning i kartläggningsverktygen YLS och Earl/SAVRY, riktade mot barn och unga med normbrytande beteende.

Prognosen för denna placeringsform har nyligen justerats, vilket innebär att utfallet kan komma att förändras i kommande rapporteringar.

Institutionsvård vuxna SIS

Andelen placerade inom tvångsvård ligger under budget under första halvåret. En placering på SIS avslutades i april, och helårsprognosen visar därför ett överskott om 3 miljoner kronor. Detta beror främst på satsningar på frivilliga vårdformer och ett omfattande motivationsarbete. Samtidigt kan tvångsvård bli aktuell under året, då den är lagstyrd och därmed svår att prognosticera.

Institutionsvård vuxna

Andelen placerade inom HVB för vuxna uppgick i genomsnitt till 8,7 placeringar per augusti 2025, vilket överstiger den budgeterade nivån på 7,5 personer. Antalet placeringar på externa stödboenden uppgick i genomsnitt till 1,7 placeringar.

Prognosen för antalet placeringar på externa stödboenden och HVB för vuxna visar ett underskott på 3,9 miljoner kronor jämfört med budget. Orsaken är att vårdbehovet har krävt externa insatser som inte kunnat tillgodoses inom ramen för den egna öppenvården. Gröngarns stödboende är fullt belagt och Skyttegatan har inte varit i bruk, vilket bidragit till ökningen av externa placeringar.

I samband med nämndplan 2025 har volymbudgeten justerats ned från 11,5 till 7,5 årsplaceringar, baserat på snittet januari–oktober 2024 som uppgick till 7,3 årsplaceringar.

Övrig vuxenvård våld i nära relation

Volymen för klienter placerade i skydd beräknas uppgå till snitt 5,4 under 2025, i jämförelse mot budgeterad volym om 5,0 stycken., vilket motsvarar ett underskott på 0,1 miljoner kronor. Under 2024 var motsvarande genomsnitt 4,9 klienter. De jourlägenheter som förvaltningen förfogar över används fullt ut, och samtliga ärenden som leder till extern placering innebär grovt våld. Många av de placerade är även utsatta för omfattande kontroll och psykiskt våld.

Förvaltningen arbetar aktivt med att motivera personer med vårdbehov kopplat till skadligt bruk och beroende att ta emot vård i frivilliga former, vilket direkt påverkar antalet HVB-placeringar. Ett omfattande motivationsarbete gör att fler kan tas emot i frivilliga vårdformer.

I samband med nämndplanen för 2025 har volymbudgeten justerats ner från 11 till 5 årsplaceringar, utifrån snittet januari–oktober 2024 på 4,9 årsplaceringar.

Öppna insatser vuxen, särskilt boende

Kostnaderna för öppna insatser i särskilt boende överstiger budget, vilket främst förklaras av ett ökat vårdbehov hos målgruppen med samsjuklighet. Under första halvåret har förvaltningen haft åtta vårdplatser, men i juni tillkom ytterligare två platser på Enberga. Detta innebär att prognosen

för helåret ökar från åtta till tio vårdplatser, vilket motsvarar en total avvikelse på 0,9 miljoner kronor i förhållande till budget.

I flera fall har frivilliga placeringar använts som en sista utväg för att undvika tvångsvård enligt LVM (Lagen om vård av missbrukare i vissa fall). Utan möjlighet till HVB-placering riskerar individernas situation att försämrats, vilket kan leda till mer ingripande tvångsåtgärder som dessutom innebär högre kostnader för både verksamheten och samhället i stort.

8 Uppföljning av väsentliga externa utförare

Köp av verksamhet	Andel % av nettokostnad utfall jan-aug 2025	Kostnad jan-aug 2025 (mnkr)	Antal externa utförare per 31 augusti 2025
Familjerådgivning	1 %	-0,3	1
Institutionsvård Barn och unga (HVB+stödboende)	26 %	-8,6	21
Institutionsvård vuxen (HVB SIS)	2 %	-0,7	2
Institutionsvård vuxen (HVB)	17 %	-5,6	20
Institutionsvård barn och unga (HVB SIS)	9 %	-2,9	1
Konsulentstöd familjehem barn o unga	29 %	-9,6	19
Konsulentstöd familjehem vuxen	2 %	-0,6	1
Öppenvård, ind behovsprövad, barn och unga	1 %	-0,4	3
Öppna insatser vux externt stödboende	3 %	-0,9	4
Övrig vuxenvård, våld i nära relation	9 %	-2,9	12
Totalsumma	100 %	-32,6	84

8.1 Sammanfattning av utförd uppföljning

Socialnämnden upphandlar regelbundet vårdtjänster från externa utförare genom avtal som tydligt reglerar vårdens omfattning och innehåll för den enskilde och/eller familjen. Förvaltningen använder sig av ramavtal vid dessa köp, vilket innebär att tjänster kan avropas utifrån behov. För att säkerställa kvalitet och ändamålsenlighet i insatserna genomförs löpande uppföljningar både av vårdgivarens insatser och den enskildes situation, vanligtvis på månadsbasis.

9 Investeringsredovisning

9.1 Investeringsredovisning, årlig budget

Investeringar 2025 (mnkr)	Budget 2025	Utfall jan-aug 2025	Prognos helår 2025	Avvikelse prognos helår mot budget
Investeringar	-0,5		-0,5	0,0

- Köksutrustning och möbler Joar Socia		-0,08		
Totalt (mnkr)	-0,5	-0,08	-0,5	-0,42

Kommentarer till investeringsredovisning, årlig budget

Investeringsbudgeten avser finansiering av olika åtgärder och inköp som är nödvändiga för att stödja och utveckla verksamheten. En del av budgeten används för att bekosta köksutrustning och möbler på Joar Socia som krävs för verksamhetens funktionalitet.

10 Förväntad utveckling

Socialnämnden förväntas ha en fortsatt ekonomi i balans. Den väl implementerade strategin att arbeta med att ge insatser via våra egna resurser bidrar till kostnadseffektiv vård med kvalitet. Förändringar av bemanning inom ram kommer att ske under de närmaste åren som ett led i omställningen i enlighet med ny socialtjänstlag.

Under de närmaste åren förväntas ny lagstiftning som kommer att påverka nämndens uppdrag och verksamhet. Bland dessa finns aktivitetskrav för personer i bidragsberoende, ökade kvalitetskrav inom samhällsvården, ett eventuellt huvudmannaskifte av vården för personer med beroendeproblematik m m. Det går i dagsläget inte att beräkna effekter i kostnader av dessa kommande förändringar.

Förvaltningen arbetar med att se över sitt lokalbestånd. Vid händelse av en flytt till andra lokaler kan ett investeringsbehov uppstå under de kommande åren.